

Arany János: Toldi szerelme (részlet)

12

Vége szakadván az isten-tiszteletnek,
Hamar a játékot kezdeni sietnek.
Falatoz az éhes; a levente készül,
Aki szép lyányt óhajt diadalmi részül.
Zeng a zene-szerszám: tárogató jajgat,
Fütyölő sípokhoz nagy tülök kurjongat,
Ropog az apró dob, a tábori böffen,
Mint a bölömbikák egy nádasba' többen.

13

Nyerít a harci mén, alig leli helyét,
Előre szegzi mind hegyes dárda-fülét;
Nyihog, kapál, rúg, vág Toldi paripája,
(Ha most el nem szakad, jó erős a pányva).
Maga Miklós jár-kel, bosszankodva
szörnyen:
Minek is jött ide? azért, hogy pihenjen?
Hogy leüljön félre, valami ebzugba?
S onnan báméskodják, keze összedugva?

14

Kérdezi Tar Lőrinc, sátori pajtása,
(Tizenegy nemesnek, Toldi alatt, társa):
"Mi bajod, levente, hogy oly nagyokat lépsz?"
"Semmi, felelt Miklós, bolondság az egész.
Azt gondoltam: hátha megcserélnék veled,
Fölvennem sisakod, páncélod, fegyvered?...
Termetünk hasonló, mind lovon mind gyalog."
"Úgy de, monda Lőrinc, az én kezem *balog*."

15

Felel arra Miklós: "No, azt vettem észre!
Én se' vívok jobbra, hanem csak bal kézre;
Bízd rám. Azalatt te bújj el, és légy veszteg."
Rá is bizta Lőrinc; ebbe' megegyeztek. -
Odakinn azonban nyüzszög a tenger nép,
Víni a leányért számos ifju fellép:
Butkai, Lorántfi, Kompolti, Pohárnok
S többen, a sorompó gémje előtt várnak.

16

Képzelden valaki, mintha álmodná, most
Tarka sátorokból egy tündéri várost:
Fövenytől aranyló piacot középen,

Festett új korláttal bekerítve szépen;
Körül, a sok színben, szűzek, asszonyságok,
Mint ablak közt nyíló szebbnél-szebb
virágok. Hej! a fiatalság föl-fölnéz e tájra,
Mint piros almáért gyermek a nagy fára.

17

Majd az *igazlátók*, a sorompó felett,
Egy magasabb polcon foglalának helyet;
Fölnyitá a gémfát a tanult *bajmester*,
Futkos ide-oda, látszik hogy nem restell,
Régi szertartásból a fövenyet bottal
Turkálja, ha nincs-e tör vagy hurok ottan?
Hirdeti, hogy nincsen, igazán megy a sor;
Most kürtjébe fúvall és kiált háromszor:

18

"Vitézek, daliák, a sorompó nyitva!
Nevezetes harci játék leszen itt ma,
Királyi pecséttel, a szép Piroskáért,
Rozgonyi uramnak kedves egy lányáért."
Erre minden bajnok, ki magát jelenti,
Zárt sisakkal, némán, a királyt köszönti,
Néma főhajtással; míg a torna-birák
Lobogója színét s címerét beirják.

19

Toldi a Tar Lőrinc színeiben áll ki,
Zöld-fehér bágyadt szín, tudja ott akárki,
Cimerén tarvarjút visel ősi vérté;
Sokszor lekárogták cimborái érte.
De most Toldi Miklós vette maga mellé,
S Lőrincet azóta csúfolni ki merné!
Tetszett a lovagnak, hogy amazt ne
bántásák:
Így fonódott köztük és ilyen barátság.